



Sygn. akt IV KK 367/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący)

SSN Antoni Bojańczyk (sprawozdawca)

SSN Marek Motuk

w sprawie **M. P.**

skazanego wyrokiem łącznym

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2022 r. w Izbie Karnej,

na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.),

kasacji wniesionej na korzyść skazanego przez Prokuratora Generalnego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Częstochowie

z dnia 21 kwietnia 2022 r., sygn. akt XVI K 1251/21

uchyla wyrok łączny w zaskarżonej części, tj. jego pkt 1 w zakresie orzeczenia o karze łącznej pozbawienia wolności i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Częstochowie do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 21 kwietnia 2022 r., sygn. akt XVI K 1251/21, Sąd Rejonowy w Częstochowie w sprawie M. P. skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 12 kwietnia 2012 r., sygn. akt XIII K 273/11, za czyn z art. 209 § 1 k.k., popełniony w okresie od września 2010r. do marca 2011 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 2 lat tytułem próby, przy czym postanowieniem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 23 stycznia 2014r. zarządzono wykonanie tej kary i została ona wykonana;
2. Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 27 września 2012 r., sygn. akt XIII K 293/12, za czyn z art. 209 § 1 k.k., popełniony w okresie od kwietnia 2011r. do 10 marca 2012 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 3 lat tytułem próby, przy czym postanowieniem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 25 czerwca 2014r. zarządzono wykonanie tej kary i została ona wykonana;
3. Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 28 stycznia 2015 r., sygn. akt XI K 938/14, za czyn z art. 209 § 1 k.k., popełniony w okresie od 11 marca 2012r. do lipca 2014 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 3 lat tytułem próby;
4. Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 19 maja 2020 r., sygn. akt XVI K 495/20 (wyrok nakazowy), za czyn z art. 209 § 1 i 1a k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełniony w okresie od dnia 24 września 2018 r. do dnia 15 listopada 2019 r., na karę 1 roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym, przy czym postanowieniem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 17 grudnia 2020 r. zarządzono wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności w wymiarze 272 dni;
5. Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 9 lipca 2021 r., sygn. akt XVI K 372/21, za czyn z art. 209 § 1a k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełniony w okresie od dnia 16 listopada 2019 r. do dnia 13 stycznia 2021 r., na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności,
na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. oraz art. 87 § 1 k.k. połączył karę ograniczenia wolności orzeczoną wobec M. P. wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 19 maja 2020 r., sygn. akt XVI K 495/20 (pkt 4) z karą pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w

Częstochowie z dnia 9 lipca 2021 r., sygn. akt XVI K 372/21 (pkt 5) i wymierzył mu karę łączną 1 (jednego) roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności (*pkt 1*), na poczet której zaliczył okres odbywania zastępczej kary pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie o sygn. akt XVI K 495/20 od dnia 26 listopada 2021 r. godz. 7:00 do dnia 21 kwietnia 2022 r. (*pkt 3*). Ponadto uznał, że w pozostałym zakresie wskazane w *pkt. 1* wyroki podlegają odrębnemu wykonaniu (*pkt 2*), umorzył postępowanie w części dotyczącej wyroków Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 12 kwietnia 2012 r., sygn. akt XIII K 273/11, Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 27 września 2012 r., sygn. akt XIII K 293/12 i Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 28 stycznia 2015 r., sygn. akt XI K 938/14 (*pkt 4*), a także orzekł o kosztach postępowania związanych z wydaniem wyroku łącznego (*pkt 5*).

Wyrok łączny nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 29 kwietnia 2022 r.

Od powyższego wyroku kasację na korzyść skazanego wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżył go w zakresie rozstrzygnięcia przyjętego w punkcie 1, w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej pozbawienia wolności i zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 86 § 1 k.k., polegające na orzeczeniu wobec skazanego M. P. kary łącznej powyżej ustawowo dopuszczalnej granicy wskutek wymierzenia kary łącznej 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności w następstwie połączenia kary 8 miesięcy pozbawienia wolności z karą 1 roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności.

W konkluzji kasacji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Częstochowie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, stąd uzasadnione było jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu w trybie przewidzianym w przepisie art. 535 § 5 k.p.k.

Zgodnie z brzmieniem art. 86 § 1 zd. pierwsze k.k. sąd wymierza karę łączną w granicach powyżej najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy. W razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności i ograniczenia wolności sąd wymierza karę łączną

pozbawienia wolności, przyjmując, że miesiąc ograniczenia wolności równa się 15 dniom pozbawienia wolności. (art. 87 § 1 k.k.). Skoro przedmiotem zespolenia węzłem kary łącznej w niniejszej sprawie były kary jednostkowe pozbawienia wolności i ograniczenia wolności orzeczone wyrokami: nakazowym Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 19 maja 2020 r., sygn. akt XVI K 495/20 i wyrokiem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 9 lipca 2021 r., sygn. akt XVI K 372/21, wynoszące odpowiednio: 1 rok i 6 miesięcy ograniczenia wolności oraz 8 miesięcy pozbawienia wolności, to najsurowsza kara łączna pozbawienia wolności (przy zastosowaniu przelicznika normatywnego z art. 87 § 1 k.k.) nie mogła także przekroczyć kodeksowego pułapu wyznaczonego przez sumę obu orzeczonych kar (8 miesięcy pozbawienia wolności i — po zastosowaniu przeliczników ustawowych — 9 miesięcy pozbawienia wolności). Orzekając zatem karę łączną pozbawienia wolności w wysokości 1 roku i 8 miesięcy Sąd Rejonowy w Częstochowie dopuścił się rażącego naruszenia przepisu art. 86 § 1 zd. pierwsze k.k., zaś naruszenie to miało istotny wpływ na treść orzeczenia, przeciwko któremu obecnie Prokurator Generalny skierował nadzwyczajny środek zaskarżenia wniesiony na korzyść skazanego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy uchylił wyrok w zaskarżonej części (pkt 1) i — w tym zakresie — przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kamieniu Pomorskim. W postępowaniu ponownym orzekając w przedmiocie łącznej kary pozbawienia wolności stanowiącej wynik zastosowania instytucji kary łącznej do jednostkowych kar pozbawienia wolności i ograniczenia wolności orzeczonych wyrokami: nakazowym Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 19 maja 2020 r., sygn. akt XVI K 495/20 i wyrokiem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 9 lipca 2021 r., sygn. akt XVI K 372/21, Sąd *meriti* będzie miał na uwadze maksimum ustawowe przewidziane przez Kodeks karny dla kary pozbawienia wolności stanowiącej wynik zagregowania jednostkowych kary pozbawienia wolności i ograniczenia wolności w ramach kary łącznej, wyznaczające górną granicę możliwej do wymierzenia łącznej kary pozbawienia wolności.

Z tych względów orzeczono jak w wyroku.

